

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็ก
จากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง

The Development of Electronic Book for Children
From the Story of Brothers in Lantong Folk Tale

นายจิรวัฒน์ เทียนขวัญ

สาขาเทคโนโลยีสื่อและการสื่อสาร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANG MAI
Research Journal

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็ก

จากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง

The Development of Electronic Book for Children

From the Story of Brothers in Lantong Folk Tale

นายจิรวัฒน์ เทียนขวัญ

สาขาเทคโนโลยีสื่อและการสื่อสาร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง เพื่อประเมินประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และประเมินความพึงพอใจภายหลังรับชม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 30 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง แบบประเมินประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบประเมินประสิทธิผลการสร้างความตระหนักในความสามัคคี และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 ประสิทธิภาพของกลุ่มตัวอย่างหลังรับชมสูงแตกต่างก่อนรับชมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

Abstract

The aim of this research is to development the electronic book for children from the story of brothers in LanTong folk tale, in order to evaluate the effectiveness of electronic book and assess their satisfaction after watching electronic book. The total amounts of the sample were 30 students from grade 1 at Satit Rajabhat Chiang Mai School. The research instruments used is electronic book in realization in unity, evaluation on the efficiency of electronic book, evaluation on effectiveness in the development in unity and contentment questionnaire in electronic book. The statistics used percentage, mean and standard deviation.

The result of the development of electronic book for children from the story of brothers in LanTong folk tale was highly effective with the mean of 3.95 and the standard deviation of 0.62. The efficiency of watching electronic book was higher than before with significant at 0.05 and the representative students were highest satisfy with the average of 4.57 and the standard deviation of 0.52.

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) หมายถึง หนังสือหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้อ่านสามารถอ่านผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book reader) ได้

นิทานลานทอง หมายถึง นิทานที่ปรากฏในเอกสารโบราณล้านนาที่บันทึกไว้ด้วยอักษรธรรมหรือตัวเมือง ซึ่งเป็นอักษรที่ชาวล้านนาเคยใช้กันมาแต่เดิม หลักฐานอักษรธรรมล้านนาเก่าที่สุดเท่าที่พบในปัจจุบัน คือ จารึกลานทองพบที่สุโขทัยจารึกได้ระบุดักราชไว้ตรงกับพุทธศักราช 1919 แต่ยังไม่พบหลักฐานว่า อักษรธรรมล้านนาเกิดขึ้นในสมัยใด เพราะอักษรธรรมล้านนามีกำเนิดจากพัฒนาการของภาษา คือ ค่อยเปลี่ยนแปลงทีละน้อยแต่อาศัยเวลานาน การกำเนิดอักษรธรรมล้านนา มีสาเหตุสำคัญมาจากความจำเป็นทางศาสนาเพื่อเขียนพระธรรมคัมภีร์ให้เป็นสื่อ แก่คนในสังคม อักษรธรรมล้านนาจึงเริ่มต้นจากการใช้เขียนภาษาบาลีเป็นหลัก ต่อมาดัดแปลงเพื่อใช้เขียนภาษาเมืองด้วย

ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามจุดหมายที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จผลสำเร็จที่ได้จากการเปรียบเทียบค่าผลลัพธ์ของงานว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่โดยวัดใน 2 ด้านคือ วัดผลผลิตที่ทำออกมาว่าถึงเป้าหมายหรือไม่ วัดความสามารถขององค์การว่าช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกทุกคนให้ดีขึ้นและช่วยตอบสนองความต้องการหรือไม่

ความพึงพอใจ หมายถึง เป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจและเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ

บทนำ

สถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบันมีความน่าเป็นห่วงอย่างยิ่งทั้งวิกฤติการณ์ทางการเมือง ปัญหาความเสื่อมถอยของสังคมในด้านต่าง ๆ (พระครูนิกรสุนทรกิจ, 2554: 2, 27) ได้ให้ข้อคิดในสถานการณ์บ้านเมืองมีความน่าเป็นห่วง อาทิ ความสามัคคี คุณธรรม และจริยธรรมของคนในชาติซึ่งกำลังแผ่ขยายไปในกลุ่มของเยาวชนไทยตั้งแต่ประถมศึกษจนถึงระดับอุดมศึกษาเหล่านี้ เป็นต้น โดยจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความเข้มแข็ง ร่วมมือร่วมใจกันของคนในชาติที่จะสามัคคีก็คือ การเห็นแก่บ้านเมือง ช่วยกันทุกวิถีทางเพื่อที่จะสร้างบ้านเมืองให้เข้มแข็ง ด้วยการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ไม่ทำลายของกันและกัน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ต้องส่งเสริมงานของกันและกัน มีเรื่องอะไรให้ได้พูดปรองดองกัน งานก็ทำงานอย่างตรงไปตรงมานึกถึงประโยชน์ส่วนรวม กล่าวได้ว่าความสามัคคีนี้ถือได้ว่าเป็นหลักธรรมซึ่งถือเป็นบ่อเกิดคุณธรรมอื่นๆ อีกมาก เช่น หากคนไทยทุกคนมีความสามัคคีกันก็จะพากันสร้างสิ่งที่ดีงามซึ่งมีผลต่อตนเอง ผู้อื่น ประเทศชาติ ก็จะทำให้สังคมเกิดความสงบสุขและพัฒนาก้าวหน้าไปได้อย่างดี แต่อย่างไรก็ดีความสามัคคีมิใช่เรื่องที่จะทำหรือปฏิบัติได้ง่าย ๆ ซึ่งทั้งหมดก็ล้วนขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ทศนคติ จารีตประเพณี ศรัทธาความเชื่อ การปลูกฝังจิตสำนึก เป็นต้น นิทานมีผู้กล่าวถึงในการเล่านิทานไว้หลายท่าน เช่น วิไล มาศจรัส (2539 : 23) และ กุสุมา รักษมณี (2536 : 10) การเล่านิทานมีจุดหมายหลัก คือเพื่อให้ความบันเทิง และนอกจากนี้ในการขัดเกลาสังคม โดยใช้นิทานเป็นเครื่องมือในการสั่งสอนอบรมคนในสังคม ในนิทานอาจแฝงข้อคิด คติเตือนใจให้แก่ผู้ฟังให้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะในวัยเด็ก ผู้ใหญ่มักใช้นิทานเป็นสื่อในการสั่งสอนปลูกฝังสิ่งดีงามต่าง ๆ ให้เด็ก ๆ จะเห็นได้ว่าการปลูกฝังจิตสำนึกด้านความสามัคคีในสังคมไทยต้องดำเนินการใน 2 ลักษณะคือ การ “ปลูก” และการ “ปลุก” ส่วนของการ “ปลูก” นั้นใช้สำหรับเด็กและเยาวชนที่เปรียบเสมือนผ้าขาวและเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคตซึ่งจะต้องได้รับการปลูกฝังความคิดและทัศนคติด้าน

ความสามัคคีตั้งแต่วัยเด็ก ส่วนการ “ปลูก” ใช้กับผู้ใหญ่ที่บางครั้งอาจจะเลยการนำความสามัคคี คุณธรรมและจริยธรรมมาตระหนักถึงความสำคัญของการนำมาใช้ในการดำรงตนให้เป็นตัวอย่างแก่เด็กและเยาวชนต่อไป (กิตติยา ไสภณโกโคย, 2553: บทนำ) ศูนย์ศึกษาเอกสารโบราณโสมงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมความสามารถทางการอ่านเอกสารโบราณของสมาชิกศูนย์ฯ จำนวน 8 คน โดยกลุ่มดังกล่าวได้ศึกษาค้นคว้าเสาะหาหนังสือที่เหมาะสมเพื่อนำมาสื่อสารใหม่ให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้ภาษาของเยาวชนไทยปัจจุบันเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะจิตให้แก่เด็กและเยาวชนทั่วไป ศูนย์ศึกษาเอกสารโบราณโสมงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนาเล็งเห็นคุณค่าที่มีอยู่ในเอกสารโบราณเหล่านี้ จึงฝึกฝนเยาวชนจำนวนหนึ่งให้อ่านตัวเมืองหรืออักษรธรรมให้ได้แล้วช่วยกันอรรถาธิบายและเผยแพร่คุณค่าต่อสังคม (มาลา คำจันทร์, 2550: คำนำ) การสร้างและออกแบบการ์ตูนในครั้งนี้ จึงได้ทำการออกแบบเนื้อเรื่องและลักษณะตัวละครโดยมีคุณประสงค์ แสงงาม ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการโครงการนิทานลานทอง และเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการดูแลวิจัยอิสระครั้งนี้ โดยนิทานลานทองมุ่งส่งเสริมสุขภาวะทางจิตให้แก่เด็กและเยาวชนทั่ว ๆ ไป นิทานที่อยู่ในหนังสือไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของสังคมไทย ปรากฏทั่วไปบ้างในเอกสารโบราณของล้านนาที่ถูกบันทึกไว้ด้วยอักษรธรรมหรือตัวเมืองซึ่งเป็นอักษรที่ชาวล้านนาเคยใช้กันมาแต่เดิมอย่างแพร่หลาย แต่ในปัจจุบันจำนวนคนที่อ่านได้ลดน้อยลงอย่างเพราะระบบการศึกษาแบบใหม่ไม่ได้ใช้อักษรชนิดนี้ในการสื่อสาร ดังนั้นจึงเล็งเห็นคุณค่าที่อยู่ในเอกสารโบราณเหล่านี้ จึงช่วยกันอรรถาธิบายและเผยแพร่คุณค่าปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ซึ่งเกิดจากความต้องการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เทคโนโลยีจึงมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อมนุษย์และพัฒนาศักยภาพคุณภาพชีวิตให้สะดวกมากขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่สำคัญ คือ มาตรา 63 หมวด 9 มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มี การผลิตและพัฒนาแบบเรียนตำราหนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งในการศึกษาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้นต้องอาศัยเทคโนโลยีการศึกษา เช่น แบบเรียน ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์เข้ามาช่วยในการศึกษา ส่งผลให้สื่อการสอนมีความจำเป็นมาก รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีการศึกษาและส่งเสริมให้นักเทคโนโลยีการศึกษาผลิตและพัฒนาสื่อการสอนต่าง ๆ โดยจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตมากขึ้น รวมทั้งพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ใช้เทคโนโลยีการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับการเรียนรู้ของคนไทย

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีแนวความคิดการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้นิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง เป็น 1 ใน 16 เรื่องของหนังสือนิทานลานทองที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านสามัคคีเนื่องจากสภาพของสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปทุก ๆ ด้านเพราะความสามัคคีที่เคยมีมากมาในอดีตแต่ปัจจุบันกลับลดลงส่งผลให้เกิดความไม่สงบสุข (วัชรชัย เพ็ญสุริยะ, 2554: 2) ดังนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง จะเป็นสื่อกลางสำหรับเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดีในปลูกฝัง และส่งเสริมให้มีความสามัคคีในสังคมมากขึ้นอีกทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อนิทานพื้นบ้านล้านนา เพิ่มโอกาสการเรียนรู้ เป็นการลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มคุณภาพของสื่อหนังสือให้มีทั้งรูปภาพ การ์ตูนสามารถเคลื่อนไหว เสียงบรรยายดนตรีประกอบ ในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง ในการเสริมสร้างความสามัคคี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง ซึ่งมีรูปแบบวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1) มีผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการผลิตสื่อ
- 2) นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ในการวิจัยครั้งนี้มาจากกลุ่มประชากร โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 30 คน ซึ่งในการเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะทดลองใช้สื่อ กลุ่มตัวอย่างนี้มีความสนใจเรื่องนิทาน และความสามัคคีเพื่อทำการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ตามแบบ One-group Pretest-Posttest Design โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง ดังนี้

ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
T_1	X	T_2

แผนภูมิแบบการวิจัยแบบ One-group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2547 : 144)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง
- 2) แบบประเมินประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ
- 3) แบบทดสอบเพื่อหาประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทาน ลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง โดยรับชมก่อนและหลังรับชม
- 4) แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างหลังการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทาน ลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

- 1) การผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง มีรายละเอียดตามขั้นตอน

ดังนี้

การออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง มีขั้นตอนการออกแบบดังนี้ คือผู้วิจัยเริ่มศึกษาข้อมูลเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง จากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากศูนย์ศึกษาเอกสารโบราณโสมงเขียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนาในสื่อเดิมคือพับสาใบลานโดยการปริวรรตเป็นภาษาไทย และแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ศึกษาหลักการทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กำหนดเนื้อหาโดยแยกเรื่องตามลำดับ สร้างตัวละคร เขียนสตอรี่บอร์ด (Story Board) ในการดำเนินเรื่อง เนื้อหาภาพ และเสียงเพื่อนำมาสร้างนิทานในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในการสร้างความตระหนักถึงความสามัคคี โดยอิงเนื้อหาจากนิทานเรื่อง พี่กับน้อง ในการเสริมสร้างความสามัคคี การตรวจสอบสตอรี่บอร์ด (Story Board) ผู้วิจัยจะเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบสื่อประสมและด้านเนื้อหา ร่วมกันพิจารณาสตอรี่บอร์ด (Story Board) ที่ผู้วิจัยสร้าง เพื่อให้ประเด็นในการนำเสนอหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความชัดเจน สอดคล้องในเนื้อหา และถูกต้อง เหมาะสมในการนำเสนอ เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว สนุกสนาน และน่าสนใจ การผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อได้สตอรี่บอร์ด (Story Board) ที่สมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 1 โปรแกรมที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อโปรแกรม	ลักษณะการใช้งาน
Adobe Illustrator CS5	ใช้ในการออกแบบตัวละคร ฉาก
Adobe Flash Professional CS5	ใช้ในการทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และการเคลื่อนไหว

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นการใช้โปรแกรม Adobe Illustrator CS5 / Adobe Flash CS5 สามารถสร้าง ตัวละคร ตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ให้กับผู้ชมได้เรียนรู้ และนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ฟักบัวน้อง ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปวัฒนธรรมนิทานพื้นบ้านล้านนาตรวจสอบเนื้อหา และประเมินประสิทธิภาพ ในด้านของเนื้อหา ตัวละคร และการดำเนินเรื่อง ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด และเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเทคโนโลยีสื่อตรวจสอบประเมินประสิทธิภาพ ในรูปแบบของการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สีสัน ตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เมื่อสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นำไปประเมินประสิทธิภาพของสื่อโดย ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (ประกอบ กรรณสูตร, 2538: 117)

2) การสร้างแบบทดสอบเพื่อหาประสิทธิผล ผู้วิจัยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เครื่องมือในการประเมิน คือ แบบทดสอบเพื่อหาประสิทธิผลก่อนและ หลังเมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับชม นำมาวิเคราะห์หาประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ และระดับความคลาดเคลื่อน 5 เปอร์เซนต์ (พิชิต ฤทธิจุญ, 2547: 120 อ้างอิงจาก Taro Yamane, 1973 : 1088)

3) การสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง โดยศึกษาเอกสารวิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ สร้างแบบประเมินความ พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง นำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำมาหาค่าดัชนีสอดคล้องของแบบทดสอบกับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (IOC) (เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์, 2535 : 101-103) เพื่อนำไปทดสอบเพื่อหาประสิทธิผล ในการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง ซึ่งมี ลักษณะเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4) การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ติดต่อประสานกับโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

- 1) นำแบบทดสอบให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทาน ลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง
- 2) นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง ให้กลุ่มตัวอย่างรับชม
- 3) นำแบบทดสอบให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทาน ลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง
- 4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง ฟักบัวน้อง ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจ
- 5) จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ผลการวิจัย

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้งานโดยใช้โปรแกรม Adobe Illustrator CS5 / Adobe Flash CS5 ซึ่งสามารถสร้าง ตัวละคร ตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ให้กับผู้ชมได้เรียนรู้ โดยสามารถสรุปโปรแกรมที่ศึกษา นี้ เป็นโปรแกรม ที่มีส่วนช่วยในการออกแบบและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสามารถในการสร้างภาพเคลื่อนไหว (Animation) ให้มีความสามารถใช้งานได้สะดวก สามารถใช้ผลิตสื่อการสอนเชิงโต้ตอบ (Interactive) สื่อ Presentation

เกมส์ แบบทดสอบ E-Book Website Streaming Video ฐานข้อมูล งานกราฟิก และสร้างภาพเคลื่อนไหว หรือแม้แต่ภาพยนตร์การ์ตูนแอนิเมชัน สามารถนำสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพนิ่ง กราฟิก เสียง ภาพยนตร์ และมัลติมีเดียแทบทุกประเภท มาประยุกต์ใช้งานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถควบคุมการทำงานแบบพื้นฐาน จนถึงขั้นการเขียนคำสั่งควบคุม (Action Script) ให้โปรแกรม Flash แสดงผลตามที่เรากำลังต้องการ โดยเห็นได้ชัดจากสื่อในปัจจุบันซึ่งจะนำ Flash เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มความน่าสนใจ ดูทันสมัย รวมทั้งจัดการด้านข้อมูลมัลติมีเดีย

2) การวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการพัฒนาประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความพึงพอใจของสื่อการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงผลสรุปการประเมิน ดังนี้

ผลการสรุปการประเมินประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคสื่อการผลิตสื่อ ทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาและการลำดับเรื่องอยู่ในระดับดี ด้านภาษาที่อยู่ในระดับดี ด้านภาพอยู่ในระดับดี ด้านเสียงดนตรีที่ใช้ประกอบสื่ออยู่ในระดับปานกลาง ด้านสี และตัวอักษรอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการออกแบบตัวละครอยู่ในระดับดี ด้านคุณค่าที่ได้รับจากสื่ออยู่ในระดับดี แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคสื่อการผลิตสื่อมีความพอใจในเกณฑ์ทั้ง 7 ด้านมีความเหมาะสมระดับดี

การวิเคราะห์หาประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง จากก่อนและหลังการรับชมสื่อ จากการเปรียบเทียบคะแนนผลการทำแบบทดสอบก่อนและหลังรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เมื่อนำผลมาทดสอบก่อนและหลังมาเปรียบเทียบความแตกต่าง ปรากฏผลคะแนนดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังจากการรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง

ผลการวิเคราะห์	N	ผลรวมคะแนน	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนรับชมสื่อ	30	213	161	909	23.60
หลังรับชมสื่อ	30	374			

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง จากกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนและหลังการรับชม ผลปรากฏว่าการทดสอบแบบสอบถามหลังการรับชมสูงกว่าทดสอบแบบสอบถามก่อนการรับชม ค่าที่คำนวณได้ 23.60 สูงกว่าค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์หาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง พบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ความง่ายในการเข้าใจเนื้อหามีความพึงพอใจมาก ความน่าสนใจของเรื่องมีความพึงพอใจมาก การออกแบบของตัวละครมีความพึงพอใจมากที่สุด สีตัวละคร และฉากมีความพึงพอใจมากที่สุด ความน่ารักสวยงามของนิทานมีความพึงพอใจมากที่สุด เสียงประกอบเรื่องมีความพึงพอใจมากที่สุด ความยาวจำนวนหน้าของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความพึงพอใจมากที่สุด รูปแบบการนำเสนอมีความพึงพอใจมากที่สุด เมนูของโปรแกรมมีความง่ายต่อความเข้าใจมีความพึงพอใจมากที่สุด สื่อนี้ทำให้ตระหนักในความสามัคคีมากขึ้นมีความพึงพอใจมากที่สุด สื่อนี้ทำให้มีหลักการประพฤติตนมากขึ้นมีความพึงพอใจมากที่สุด ส่งเสริมการผลิตสื่อด้านคุณธรรมมีความพึงพอใจมากที่สุด มีความ

สนุกสนาน และบันเทิงมีความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อประเมินทั้ง 13 รายการ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

การประเมินผลประสิทธิภาพจากแบบประเมินประสิทธิภาพสื่อของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญเทคนิคสื่อการผลิตสื่อ ทั้ง 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง นี้มีความเหมาะสมระดับดี ซึ่งการผลิตเป็นไปตามกระบวนการใช้หลักแนวคิดทฤษฎีต่างๆ โดยศึกษานิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง แนวคิดเกี่ยวกับความสามัคคี แนวคิดเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการ์ตูน แนวคิดเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านล้านนา แนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพของสื่อเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลิตเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างตามกระบวนการ One-group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์ 2547 : 144) ซึ่งสอดคล้องกับบทสรุปงานวิจัยของ ประมาภรณ์ มาเทพ (2551 : 53) ซึ่งสรุปว่า การออกแบบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด โดยการใช้การ์ตูนภาพเคลื่อนไหวที่มีการออกแบบที่แสดงถึงลักษณะของตัวการ์ตูนได้อย่างเหมาะสม ใช้สีสันทันตึง บอถึงความคิดและอารมณ์ของตัวการ์ตูน สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน สามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้ มีการพากย์เสียงตัวการ์ตูนแต่ละตัวที่มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเสียงประกอบฉากที่เพิ่มความน่าสนใจซึ่งทำให้นักเรียน มีความเข้าใจในเนื้อหามากกว่าเรียนแบบปกติ

การประเมินผลประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ในการวิจัยครั้งนี้มาจากประชากร โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 30 คนโดยการทำแบบทดสอบก่อน และหลังรับชมสื่อ ปรากฏว่าคะแนนหลังรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง สูงกว่าก่อนรับชมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample เนื่องจากการเรียนรู้รับชมสื่อนั้น ได้แก่ ส่วนประกอบของภาพที่สวยงาม สี และเสียงได้เพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับบทสรุปงานวิจัยที่ใช้วิธีการต่างๆ ในการพัฒนาผู้เรียน เกดินี ไตรรัตนทรัพย์ (2547: 34) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทางจริยธรรมของสมาชิกมูลนิธิอริยสถานธรรมแห่งปัญญา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การพัฒนาทางจริยธรรมของสมาชิกของมูลนิธิอริยสถานธรรมแห่งปัญญา มีการพัฒนาระดับจริยธรรมในด้านความสามัคคี หลังการอบรมมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สนิทานถ สุวรรณโชติ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ผลการใช้แบบฝึกทักษะการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่าง ไม่เคยเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง เมื่อหลังการชมสื่อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ ยางนอก (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตามที่มีคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบได้ร้อยละ 84.89 และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ตอบถูกเป็นรายข้อผ่านเกณฑ์ 80 ทุกข้อ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมาภรณ์ มาเทพ

(2551 : 51-52) เรื่อง การพัฒนาสื่อการ์ตูนมัลติมีเดียสำหรับสอนวิชาพระพุทธศาสนาเรื่องหลักกรรม ผลการประเมินจากแบบสอบถาม นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชาย และหญิงจำนวน 40 คน นักเรียนที่เคยเรียนเรื่องหลักกรรมและไม่เคยเรียนเรื่องหลักกรรม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับที่พอใจมากและพอใจปานกลางซึ่งคิดเป็นร้อยละ 52.5 และ 47.5 ตามลำดับ จากการประเมินทั้งหมดแสดงให้เห็นว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงทั้งหมด มีความชื่นชอบและพอใจในสื่อการ์ตูนมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้นสำหรับการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาอยู่ในเกณฑ์ระดับที่ดี ซึ่งถือว่าสามารถออกแบบพัฒนาให้สื่อการ์ตูนมัลติมีเดียเป็นสื่อที่ช่วยในการสอนให้แก่แก่นักเรียนได้จริงและยังสามารถพัฒนาสื่อให้มีความน่าสนใจ เป็นกิจกรรมที่สร้างความกระตือรือร้นในการเรียนสร้างความเพลิดเพลิน ความสนุกสนานในการเรียน และทำให้การเรียนรู้ง่ายขึ้นด้วย

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินจากแบบประเมินประสิทธิภาพสื่อของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคสื่อการผลิตสื่อ ทั้ง 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 แสดงว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง นี้มีความเหมาะสมระดับดี โดยผู้เชี่ยวชาญพอใจในเกณฑ์ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาและการลำดับเรื่อง จำนวน 4 ข้อ 2) ด้านภาษาที่ใช้ จำนวน 3 ข้อ 3) ด้านภาพ จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านเสียงดนตรีที่ใช้ประกอบสื่อ จำนวน 3 ข้อ 5) ด้านสี ตัวอักษร จำนวน 4 ข้อ 6) ด้านการออกแบบตัวละคร จำนวน 4 ข้อ 7) ด้านคุณค่าที่ได้รับจากสื่อ จำนวน 4 ข้อ

การประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง จากกลุ่มตัวอย่างโดยการทำแบบทดสอบก่อนและหลังรับชมสื่อ ปรากฏว่าคะแนนหลังรับชมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง สูงกว่าก่อนรับชมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 แสดงว่ามีความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1.1) ทำการบันทึกสื่อและแจกจ่ายให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ได้เผยแพร่ และเป็นประโยชน์ต่อสังคม
- 1.2) เนื่องจากผู้วิจัยทำการสร้างสื่อเพื่อใช้บนคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ หรือโน้ตบุ๊กเท่านั้น แต่ในปัจจุบันยังมีเทคโนโลยีอื่นๆ เข้ามา เช่น การใช้แท็บเล็ต หรือการใช้ระบบปฏิบัติการบนโทรศัพท์มือถือ ซึ่งสามารถพกพาไปใช้อ่านที่ใดในยามว่าง และเปิดได้โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สามารถปรับแต่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้อยู่บนแท็บเล็ตและมือถือได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1.1) ควรทำหลาย ๆ เรื่อง เพื่อจะได้ใช้ในการเผยแพร่เรื่องคุณธรรม จริยธรรม ศิลปะพื้นบ้านล้านนาแก่เยาวชนรุ่นใหม่ได้ด้วย

บรรณานุกรม

- กิตติยา ไสภณโกโคย. “คุณธรรม” “จริยธรรม” และการดำรงอยู่กับสังคมประชาธิปไตย (ความหมาย และ แนวคิดเชิงทฤษฎี). วารสารผู้ตรวจการแผ่นดิน. 3(2): 112-130: 2553.
- กุสุมา รัชมณี. นิทานวานบอ. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2538.
- เกศินี ไตรรัตน์ทรัพย์. การพัฒนาทางจริยธรรมของสมาชิกมูลนิธิอริยสถานธรรมแห่งปัญญา. อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่, 2547.
- ธวัชชัย เพ็ญสุริยะ. การสร้างแบบวัดพฤติกรรมความสามัคคี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2554.
- บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ปรมาภรณ์ มาเทพ. การพัฒนาสื่อการ์ตูนมัลติมีเดียสำหรับการสอนวิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง หลักธรรม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณา, 2538.
- พระครูนิกรสุนทรกิจ (สมพงษ์ นุ่มสกุล). การศึกษาวิเคราะห์เรื่องความสามัคคีในคัมภีร์พระพุทธศาสนา เถรวาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตนามหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แฮลล์ ออฟ เคอร์มส์, 2547.
- มาเรียม นิลพันธุ์. วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. นครปฐม : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.
- มาลา คำจันทร์. นิทานลานทอง. ศูนย์ศึกษาเอกสารโบราณโง้งเฮียงสืบสานภูมิปัญญาล้านนา เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ MaxxPrint, 2550.
- วิไล มาศจรัส. เทคนิคการเขียนการเล่านิทานสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : มิติใหม่, 2539.
- อมรรตน์ ยางนอก. การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2537.

บทปริทัศน์

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง

โดย อาจารย์ ดร.กรรณิกา เจิมเทียนชัย

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ Electronic book (E-Book) เป็นหนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งแบบปาล์มทัชหรือพ็อกเก็ตคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีที่พกพาติดตัวได้สะดวกเหมือนโทรศัพท์มือถือ ทำให้ระบบสื่อสารติดต่อผ่านอินเทอร์เน็ตได้ สามารถไหลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่างๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่างๆ มีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ และสามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ สามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกจากเครื่องพิมพ์ได้ และสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา หากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรืออินเทอร์เน็ตจะทำให้การกระจายสื่อทำได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวางกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ ในประเทศไทยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมมากขึ้นในอนาคตโดยคาดการณ์ว่าในอนาคตจะมีการเติบโตมากขึ้นถึง 50% เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้การเข้าถึงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วทันต่อความต้องการของผู้ใช้โดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

นิทานสำหรับเด็กมีประโยชน์มากมาย นิทานช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ช่วยให้เด็กเกิดความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความสุข ผ่อนคลายอารมณ์เครียด ส่งเสริมให้เด็กมีสมาธิโดยใช้นิทานเป็นสื่อช่วยยืดช่วงความสนใจของเด็กให้นานขึ้น ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งอาจแทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ทางภาษาเรียนรู้คำศัพท์ใหม่และการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เสริมประสบการณ์เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กที่เหมาะสมกับวัย ให้เด็กได้แสดงออก กล้าซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เตรียมความพร้อมทางภาษาทุกด้านทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียน กระตุ้นให้เด็กเกิดความสุขหนังสือ คู่กันเคยกับหนังสือ ส่งเสริมให้มินิรักการอ่าน พัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก เด็กกับเด็ก พัฒนาด้านการคิด สามารถรับรู้สิ่งที่ฟังและถ่ายทอดเรื่องราวที่ฟังให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตามวัย ใช้นิทานเป็นสื่อในการลดและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเด็กจากนิทานลานทอง เรื่อง พี่กับน้อง เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสื่อในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการเลือกทำเป็นหนังสือนิทานสำหรับเด็ก นับว่าเป็นการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการของเด็กทั้งด้านทักษะการอ่านและช่วยให้เด็กได้รับการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมในเรื่องความสามัคคี